

Premiera drame Muhe

RA SLOVENIJA 1, 18.02.2012, DANES DO 13H, 13.00

V Slovenskem ljudskem gledališču Celje so sinoči prvič pri nas postavili na oder dramo Muhe, ki jo je francoski filozof, dramatik in pisatelj Jean-Paul Sartre napisal med drugo svetovno vojno in so jo takrat tudi uprizorili. Režiser Janez Pipan je dramo umestil v naš prostor.

VESNA ŠPRAJČER: Ker so Muhe tako očitna politična igra, jih je najverjetneje smiselno tudi danes interpretirati kot tekst, ki v sebi nosi najglobljo politično implikacijo sprotnosti, ob uprizoritvi zapiše Primož Vitez. In res. Drama, ki je nastala kot Sartrov moralni protest zoper poniglavo trkanje na prsi, svetohlinsko kesanje, za katerim so se skrivale strahopetnost, sebičnost, izprijenost in skrb za lastno varnost in udobje, kot pravi prevajalka Draga Ahačič, na celjskem odru zaživi kot nekakšen moralni in politični protest režiserja in avtorja adaptacije Janeza Pipana. Ta besedilo, ki odpira široko polje človekove eksistence, vprašanja njegove svobode, odnosa do Boga, do okolice, umesti v aktualno domačo politično situacijo. Univerzalno Sartrovo misel o popolni človekovi svobodi s konkretnimi režijskimi in scenskimi elementi, med katerimi so tudi podobe aktualnega političnega vodje, usmeri v dobro prepoznavno družbeno politično situacijo. Čeprav je drama veliko več. Argos, mesto, ki so ga po uboju kralja Agamemnona in ob prevladi njegovih morilcev napadle Muhe, boginje maščevanja, je lahko cela Evropa, iz katere je, kot pravi Orest v dodanem odlomku, izgnana svobodna misel. Orest, igra ga Blaž Setnikar, je predstavnik te svobode in je sposoben storiti zločin, da bi mesto, prepojeno s smetmi in blatom, rešil muh, ob tem pa ostati sam svoj, odvezan od kolektivne krivde in kesanja. Od teh ima največ bog Zevs, Jupiter, tudi bog Muh. Renato Jenček ga upodobi malodane kot show makerja. Predstava ima filozofsko političen naboj, ki ga poda odličen ansambel. Z maščevanjem prepojeno in v sovraštvu živo Elektro igra Pia Zemljič, mati in kraljico Klitajmnestro, ki je le še lupina same sebe, pa Lučka Počkaj. Igrajo še Rastko Krošl, Manca Ogorevc, Branko Završan in drugi. Predstava se odvija na sceni Marka Japlja, v kostumih Lea Kulaša in je podkrepjena z glasbo Mitje Vrhovnika Smrekarja in Damirja Avdića.